

Der Spiegel: USA směřují ke katastrofě - střední třída pomalu vymírá

- CZ24 News | 13. července 2020

USA: Na rozdíl od jiných vyspělých zemí se průměrná délka života ve Spojených státech nezvyšuje a úmrtnost se naopak zvyšuje, píše německý časopis Der Spiegel.

Platí to zejména pro bílou populaci bez vysokého školství: americká střední třída pomalu vymírá pod tlakem hmotných obtíží, zdravotních problémů a zoufalství, což vede ke zvýšenému užívání drog a alkoholu.

Průměrná délka života ve Spojených státech stále více zaostává za ostatními průmyslovými zeměmi. Podle studie ekonomů se země pomalu přibližuje ke katastrofě: **americká střední třída tiše umírá**, píše německý časopis Der Spiegel.

Profesor **Angus Deaton**, nositelka Nobelovy ceny za ekonomii a americká ekonomka **Anne Caseová** provádějí společný výzkum po mnoho let. Nyní dospěli k závěru, že Amerika je zachvácená nemocí, jejímž příznakem, ale nikoli příčinou bylo prezidentství Donalda Trumpa.

V jejich společné knize „Smrt z beznaděje“ vědci upozornili, že USA míří ke katastrofě, které zpravodajská média nevěnují pozornost, protože se objevuje pomalu a postupně. Nejde jen o hospodářský úpadek, ale v doslovném smyslu o stovky tisíc obětí americké populace.

Studie vědců ukázaly, že ve všech vyspělých zemích existuje tendence ke stálému zvyšování očekávaného dožití, ale v USA se v posledních letech tento ukazatel prakticky nezvýšil. V tomto ohledu Spojené státy výrazně zaostávají za zeměmi, jako je Kanada nebo Švédsko.

Průměrná délka života je průměrný ukazatel, který bere v úvahu všechny segmenty populace, vysvětluje publikace. Caseová a Deaton zkoumali údaje o úmrtnosti a zjistili, jejich zvyšující se úroveň ve Spojených státech. Existují tři hlavní důvody: zvýšené sebevraždy, alkoholismus a jeho důsledky a předávkování drogami.

„Bílá dělnická třída“ - bílí občané Spojených států bez ukončeného vysokoškolského vzdělání - trpí těmito problémy nejvíce. Téměř ve všech průmyslových zemích je úmrtnost této populace ve věku mezi 45 a 54 lety snížena, zatímco v USA dokonce vzrostla ve srovnání s koncem 90. let minulého století. **Při srovnání se Švédskem se ukazuje, že pravděpodobnost úmrtí bílého Američana středního věku je více než dvakrát vyšší.** Od roku 1999 se počet takových „dalších“ úmrtí, kterým bylo možné zabránit, pohyboval kolem 600 tisíc a většina obětí byla středního věku, uvádí německý časopis citující americké odborníky.

Zvýšení úmrtnosti ve Spojených státech je spojena s „opioidní krizí“, ale není jí plně vysvětlena: bez oslabení bílé střední třídy v Americe by drogová krize nebyla tak rozšířená. **„Zoufalství se šíří ve společnosti. To umožnilo odbyt farmaceutického průmyslu, který není dobře regulován,”** vysvětluje laureát Nobelovy ceny Angus Deaton.

Podle vědců byl zdrojem této katastrofy „tektonický posun“ na americkém trhu práce. Pokud dříve zaměstnaní lidé bez vysokoškolského vzdělání mohli získat slušný příjem, nyní se stále více potýkají s problémy. **Vzhledem k inflaci se mzdy nejchudší části americké populace půl století nezvýšily. Publikace zdůrazňuje, že běloši bez vysokoškolského vzdělání v letech 1979 až 2017 ztratili dokonce 13% své kupní síly.**

To vše má nejen finanční důsledky: zdravotní stav občanů USA bez vysokoškolského vzdělání ve věku 45 až 54 let se postupně zhoršuje. V této věkové skupině je nyní více případů chronických onemocnění, než u amerických důchodců. Mnoho ekonomických plánů se také hroutí pod ekonomickým tlakem: počet sňatků mezi Američany bez vysokoškolského vzdělání klesl mnohem více, než mezi absolventy vysokých škol. Také je mnohem méně pravděpodobné, že vstoupí do náboženské komunity. Takto dochází k postupnému ničení komunit, které lidem poskytují životně důležitou podporu.

Vědci vidí příčinu tohoto vývoje situace v tom, že nízko kvalifikovaní odborníci čelí tlaku globalizace a robotizace výroby. Na rozdíl od mnoha evropských zemí, ve kterých nedochází k nárůstu „**úmrtí z beznaděje**“, v USA neexistují žádné sociální systémy, které by mohly zabránit negativním trendům.

Deaton a Caseová obzvláště ostře zkritizovali americký systém zdravotní péče. Představuje asi 17% HDP země a příspěvky na zdravotní pojištění v tomto medializovaném systému pro Američany jsou „*jako daň, kterou musí platit zahraničním orgánům*“. To se týká zejména těch, kteří nemají vysoké příjmy. Mnoho firem najímá pouze vysoce kvalifikované zaměstnance, protože s ročním platem 100 tisíc dolarů nejsou náklady na rodinné zdravotní pojištění, které činí asi 20 tisíc dolarů, tak citelné, jako u méně kvalifikovaných zaměstnanců s ročním platem 30 tisíc dolarů.

Tragédií této situace je to, že samotní Američané, kteří čelí podobným obtížím, neznají příčiny svých katastrof a Donald Trump nemůže nabídnout svým voličům řešení problému, uzavírá Der Spiegel. Zvolit si ho prezidentem bylo možné jen ze zoufalství, tvrdí američtí ekonomové.